

Mölnåls stads besöknäringsstrategi 2020 – 2025

Mölnads stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Mölnads stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens medborgare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Mölnads stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver kan nämnder och bolagsstyrelser fastställa egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Mölnads stad.

Strategi Besöksnärringsstrategi	Beslutat av KS	Gäller från och med 2020-04- xx
Ansvarig Näringslivschef	Gäller för Kommunstyrelsen	Senast uppdaterad 2020-04- xx

Innehållsförteckning

Inledning

Syftet med denna strategi	4
Bakgrund	4
Koppling till stadens styrande dokument	5
Samverkan kring strategin	5

Vision, målbild och indikatorer

Mölnadalss stads vision 2022	5
Mölnadalss stads KF-mål för näringslivsenheten	5
Målbild för denna besöksnäringstrategi	5
Indikatorer	6
Betydelsen av besöksnäringen och dess utveckling för Mölnadalss stad	6
Besöksnäringen skapar sysselsättning	7
Hållbarhet inom besöksnäringen – omvärldsanalys	7

Mölnadalss stads målbild och prioriterade områden med strategier

Målbild	7
Prioriterade områden	7
Strategi 1 – Investeringar	7
Strategi 2 – Möten och evenemang.....	9
Strategi 3 – Samverkansformer för hållbar destinationsutveckling	9
Strategi 4 – Stadsplanering	10
Strategi 5 – Näringslivsklimat och tryggad kompetensförsörjning	11

Bilaga 1

Hållbarhet inom besöksnäringen – omvärldsanalys.....	12
--	----

Inledning

Besöksnäringen¹ i Sverige växer för varje år och har under 2000-talet varit en av de tjänstenärings som skapat flest arbetstillfällen. Allt fler kommuner och regioner arbetar aktivt med att utveckla besöksnäringen i en positiv och hållbar riktning utifrån Agenda 2030. Besöksnäringens utveckling är beroende av många funktioner i kommun och region. Som huvudman för kollektivtrafik, sophantering, rastplatser och annan infrastruktur är man ofta avgörande för en fungerande besöksnäring.

Utdrag från Sveriges Kommuner och Regioners webbsida om besöksnäringen.

Syftet med denna strategi

Näringslivsenheten har fått uppdraget av kommunstyrelsen att arbeta med Mölndals stads strategi för besöksnäringen vilket innebär destinationsutveckling och destinationsmarknadsföring. Det ska ske i samverkan inom Mölndals stad samt med näringslivet, utbildningssektorn och övriga aktörer. Uppdraget innebär att näringslivsenheten ska stödja och skapa förutsättningar för besöksnäringen för att kunna utveckla Mölndals stad till en attraktiv besöksdestination i regionen.

Mölndals stads ambition är att bli en hållbar turist-, mötes- och evenemangsstad i regionen. Genom samverkan med olika aktörer inom turism, möten och evenemang bidra till en än mer attraktiv stad att besöka, leva och verka i.

Ambitionen innebär att staden bekräftar besöksnäringens roll såväl lokalt som regionalt och att näringen genom sin struktur och sina affärsmodeller kan bidra till ökad sysselsättning samt attraktivitet som gör att fler väljer att etablera verksamheter i regionen. Förståelsen ökar därmed för att större möten och evenemang stärker varumärket Mölndals stad på ett positivt sätt samt att det bidrar till stadens och regionens långsiktiga utveckling.

Att Mölndals stad har formulerat sin ambition på en övergripande nivå borgar för att fler aktörer, både offentliga och privata, vill och vågar ta det avgörande beslutet att investera och satsa resurser. Att skapa en attraktiv destination för besökare är ett av de starkaste bidragen till en öppen och hållbar samhällsutveckling.

Mölndals stad ska, genom förvaltningar, nämnder och bolagsstyrelser, utgöra en viktig roll som möjliggörare, som tar tillvara och uppmuntrar initiativ och kreativitet bland de många små och stora aktörer som vill utvecklas. Denna strategi är ett uttryck från stadens sida att vilja driva utvecklingen framåt.

Bakgrund

Mölndals stads strategi för besöksnäringens utveckling till 2035 beskriver hur staden inom sin verksamhet kan bidra till att besöksnäringen i Mölndals stad och Göteborgsregionen kan fortsätta växa. Med Göteborgsregionen avses det geografiska område som omfattas av de 13 medlemskommunerna i Göteborgsregionens kommunalförbund (GR).

Näringslivsenhetens uppdrag är att stödja och skapa förutsättningar för att utveckla Mölndals stad till en attraktiv besöksdestination, samt att utforma strategier för att kunna bidra till förveckligandet av målbilden. Strategin för utvecklingen av Mölndals stads besöksnäring har tydlig region-gemensam inriktning, därför har Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling fram till 2030 varit utgångspunkt vid framtagandet av detta dokument.

¹ Med besöksnäringen avses en sammansättning av flera branscher, där de största är hotell, restaurang och övrig logi, transporter samt varuhandel. Kultur, sport och rekreation är andra delar av näringen. Besöksnäringen är också i hög grad sammanlänkad med offentliga strukturer (Tillväxtverket, United Nation Tourist World Organisation).

Koppling till stadens styrande dokument

Detta strategidokument har koppling till ”Mölnalds stads näringslivsstrategi 2019 – 2022 med sikte på 2035”. Det övergripande målet i näringslivsstrategin är att skapa 120 000 nya jobb i Göteborgsregionen, varav 10 000 nya jobb i Mölnalds stad fram till år 2035. Syftet är att stärka vår framtida tillväxt.

Samverkan kring strategin

För att kunna utveckla Mölnalds stad till en attraktiv besöksdestination i regionen krävs att många krafter samverkar. Både sådana som går att kontrollera och sådana som ligger utanför stadens kontroll. Strategierna som beskrivs nedan är tvärfunktionella, det vill säga de berör flera av stadens förvaltningar, nämnder och bolagsstyrelser. Alla bör löpande beakta besöksnäringsstrategin i sina egna planer.

Vision, målbild och indikatorer

Mölnalds stads vision 2022

”Mölnald är den hållbara staden där alla får chansen. Med mod och kreativitet förstärker vi Västsverige”.

Mölnalds stads KF-mål för näringslivsenheten

”Stärka förutsättningarna för växande näringsliv och arbetsmarknad.

Goda förutsättningar för näringsliv och framgångsrika företag i Mölnald ska bibehållas och stärkas för att möjliggöra nya arbetstillfällen, tillväxt och ökad grad av egen försörjning.

Vi tar bäst tillvara kompetens och attraherar talang genom nära samarbete med både näringsliv och regionala aktörer. Mölnald ska vara ledande avseende företagsklimat och innovation”.

Mölnalds stads vision och KF-mål för näringslivsenheten pekar på att en modig och hållbar stad skapar förutsättningar för att kunna bygga en attraktiv destination som bidrar till regionen.

Målbild för denna besöksnäringsstrategi

Till år 2035 har antalet gästnätter, omsättning och antal sysselsättningstillfällen inom besöksnäringen väsentligt ökat från år 2017.

För att nå målbilden är attraktiviteten en avgörande framgångsfaktor. Hur medborgare själva bedömer sin stad är ett explicit mått på en stads attraktionskraft och till detta läggs besökarens bedömning. Det är viktigt att staden är långsiktig i sin ambition. Det är besöksnäringens ambitioner, innovationskraft och investeringsvilja som i samklang med det offentliga skapar besöksanledningar och förutsättningar för vistelse i staden. Effekterna blir attraktivitet, ökad sysselsättning och hållbar tillväxt som alla har betydelse för det framtida samhällsbygget.

Indikatorer

Utvärderingar genomförs löpande fram till år 2035. Följande indikatorer och effekter kommer att mätas.

Kvantitativa indikatorer:

- Antalet kommersiella gästnätter² ökar från 120 000 år 2017 till 240 000 år 2035
- De internationella gästnätterna (ingår i kommersiella gästnätter) från 28 000 år 2017 till 56 000 år 2035
- Omsättningen³ i besöksnäringen ökar från 550 miljoner år 2017 till 1 100 miljoner år 2035
- Fler sysselsättningstillfällen skapas från 345⁴ år 2017 till 690 år 2035

Kvalitativ indikator:

- Besöksstrategin ska bidra till att göra Mölndals stad mer attraktiv, inte bara för besökare utan även för de som bor och verkar i staden, vilket också bidrar till ett mer hållbart samhälle. Detta mäts i Mölndals stads varumärkesundersökning.

Betydelsen av besöksnäringen och dess utveckling för Mölndals stad

Besöksnäringen betraktas sedan flera år som en viktig och växande basnäring i svensk ekonomi och har under decennier varit en framgångsrik faktor i regionens arbete för tillväxt och attraktivitet.

Besöksnäringen har potential att fungera som en hävstång för att uppnå stadens ambitioner och mål inom flera områden. Det kan gälla stadens utveckling av internationella relationer, utbildningssatsningar, näringslivets utveckling, kulturliv, hållbarhet i alla tre dimensioner (social, ekonomisk och ekologisk), integration och jämlikhet. Med detta synsätt handlar besöksnäringen i stor utsträckning om samhällsutveckling i vid mening.

Destinationens utveckling är beroende av en målmedveten samverkan mellan det offentliga, det privata näringslivet och utbildningssektorn. Den är även beroende av offentliga och privata investeringar som innebär fler möjligheter att ta vara på det som är unikt i vår del av regionen. I kombination med attraktioner, kulturupplevelser, evenemang och möten som utmanar, ger det kunskap och skapar nyfikenhet.

De tre delar som strategin definierar är privatturism, möten (kongresser och konferenser) och evenemang. Det är inom dessa tre områden som besöksanledningar främst skapas och som i sin tur bidrar till en attraktiv destination.

Utvecklingen av besöksnäringen ska alltid ske med medborgarnas bästa för ögonen.

² Gästnätter (kommersiella övernattningar) mäts i Sverige månatligen av SCB och är den mest pålitliga, tillgängliga och internationellt mest använda parametern för att mäta en destinations attraktivitet. Den förklarar inte allt, men ger en god uppskattning av en destinations turistiska utveckling. För Mölndals stad är antalet gästnätter inget självändamål, men en bra indikator som följs upp löpande och kan jämföras med andra destinationer både i Sverige och utomlands.

³ Med omsättning menas det sammanlagda transaktionsvärdet av varor och tjänster som konsumeras av besökarna till destinationen Mölndal och bygger på en beräkningsmodell utifrån RESURS för Resor och Turism i Norden AB.

⁴ RESURS för Resor och Turism i Norden AB.

Besöksnäringen skapar sysselsättning

Besöksnäringen bidrar till att göra staden till en attraktiv destination för Mölndalsbor, besökare och de som funderar på att flytta hit. En stor del av det som gör Mölndal till en attraktiv och levande stad skapas således av besöksnäringen. Som näringsgren är den unik på så sätt att produktion och konsumtion är direkt knutet till samma plats.

Att utveckla besöksnäringen innebär i hög grad att skapa attraktivitet genom besöksanledningar och tillgänglighet. Det sker genom att staden välkomnar kreativa och innovativa lösningar och idéer, samt underlättar för företag att växa.

Sysselsättningen inom besöksnäringen i Göteborgsregionen växer snabbare än inom många andra näringar. Många nya arbetstillfällen av typen instegs- eller förstagångsjobb skapas inom besöksnäringen.

Hållbarhet inom besöksnäringen - omvärldsanalys

Hållbar destinationsutveckling omfattar social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Mölndals stads samlade arbete med hållbarhets- och miljöfrågor är vägvisande i arbetet med destinationsutvecklingen.

Se bilaga 1: Hållbarhet inom besöksnäringen – omvärldsanalys

Mölndals stads målbild och prioriterade områden med strategier

Målbild

Till år 2035 har antalet gästnätter, omsättning och antal sysselsättningstillfällen inom besöksnäringen väsentligt ökat från år 2017.

Prioriterade områden

För att kunna nå målbilden är följande fem prioriterade områden definierade.

- Investeringar
- Möten och evenemang
- Samverkansformer för hållbar destinationsutveckling
- Stadsplanering
- Näringslivsklimat och tryggad kompetensförsörjning

Varje område påverkar Mölndals stads attraktivitet och tillväxt.

Till varje prioriterat område är en strategi kopplad.

Strategi 1 – Investeringar

Mölndals stad ska verka för investeringar i de verksamheter som utgör motorer för besöksnäringens utveckling.

Det offentliga roll och handlingsförmåga har stor betydelse för utvecklingen av besöksnäringen på en destination. Detta beror på att staden delvis äger, driver och styr besöksnäringens infrastruktur – det

vill säga museum, scener, kulturella sevärdheter, kollektivtrafik, parker med flera – som behövs för att öka både attraktiviteten och tillgängligheten till destinationen.

Mölnåls stad råder över viktiga delar av besöksnäringen antingen genom att staden själv är ägare eller genom att staden styr över processer såsom markexploatering och bygglov som är av väsentlig betydelse, när andra aktörer ska fatta beslut om investeringar. Det kan exempelvis handla om etablering av kommersiellt boende i olika former och prisklasser såsom hotell, vandrarhem, camping och ställplatser för husbilar.

Stadens roll är dels att vara en katalysator och möjliggörare för de nyinvesteringar som är nödvändiga för att öka attraktiviteten och därmed kunna utvecklas och växa, dels att göra investeringar i tillgångar som Mölnåls stad äger för att säkerställa deras långsiktiga brukbarhet och konkurrenskraft. Genom att staden visar handlingskraft och framtidstro i att utveckla de egna verksamheterna som är motorer för att öka attraktiviteten, sänder det positiva signaler till andra aktörer inom besöksnäringen.

Det finns många exempel på nödvändiga investeringar, det kan handla om arenor och anläggningar, infrastruktur och mobilitet, kulturutbud och kommersiella ytor och naturupplevelser och parker. Alla är viktiga för destinationens attraktivitet på olika sätt och de kompletterar ofta varandra. Till exempel är en arena sällan en reseanledning i sig utan en möjliggörare för att skapa ett innehåll som attraherar besökaren. Och utan tillräcklig boendekapacitet att växa i är det omöjligt att nå målet om att dubblera antal gästnätter.

Infrastruktur och bra tillgänglighet är andra förutsättningar för att kunna växa. Mölnåls stad är redan idag en viktig kollektivtrafik-hub med närhet till järnväg, internationell flygplats och hamn. Men det är inte vägarna, järnvägen eller flygplatsen i sig som attraherar besökaren, utan destinationens utbud av attraktiva upplevelser. Stadens och regionens investeringar i infrastruktur är alltid viktiga pusselbitar i det som skapar en attraktiv destination.

Alla delar hänger samman och utgör en helhet. Investeringarna är en grundläggande förutsättning för all tillväxt.

Nyckelfrågor för Mölnåls stad som blir framgångsfaktorer till 2035:

- **Satsningar på logi- och arenaetableringar**
Besöksnäringens behov ska beaktas i de utvecklingsplaner som finns i staden. Det finns en stor potential i logi- och arenaetableringar när det gäller att skapa attraktivitet i ett område och göra det levande under alla tider på dygnet. Det är en möjlighet som kan och bör utnyttjas i planeringsprocesser. Staden saknar idag en multiarena för sport- och kultur-evenemang samt alternativa boendeformer som t ex campingplats, ställplatser för husbilar samt vandrarhem. Även boendekapaciteten behöver ses över vid en eventuell arenaetablering.
- **Tillgänglighet inom och till staden**
För att skapa tillgänglighet till/mellan flygplats, kollektivtrafiknav, de olika boendena och besöksmålen måste staden se över mobiliteten ur ett multimodalt perspektiv. Exempelvis förbindelser mellan Mölnåls Innerstad och Åby Arena.
- **Investeringar i kulturella sevärdheter**
Staden bör investera i, och våga utveckla, de kulturmiljöer och historiska platser som finns i staden, dels för framtiden, dels för att öka attraktiviteten för besökaren. Exempel är den historiska miljön i Kvarnbyn och Gunnebo Slott och Trädgårdar.

Strategi 2 – Möten och evenemang

Mölnadal stad ska verka för långsiktigt hållbara lösningar för åtgärder som syftar till att utveckla staden som mötesdestination.

Mölnadal stad har en ambition att bli en hållbar turist-, mötes- och evenemangsstad i regionen. Genom samverkan med olika aktörer inom turism, möten och evenemang bidra till en ännu bättre stad att besöka, leva och verka i. Detta uppnås genom olika åtgärder, som exempelvis att stödja utvecklingen av nya och etablerade besöksmål och verka för värvning av större möten och evenemang. Värvingen sker ofta i hård internationell och regional konkurrens då allt fler destinationer har insett värdet av möten och evenemang för att manifesteras sig och för att utveckla näringslivet.

Återkommande kultur- och idrottsevenemang är en viktig del i stadens evenemangsportfölj. Besöksnäringen har möjlighet att genom ett brett utbud av kultur och idrott bidra till bättre livskvalitet och hälsa för stadens medborgare och besökare. För stadens varumärke fungerar möten och evenemang även som kommunikativa plattformar för stadsutveckling, samhällsutveckling och kompetensutveckling/växling. Om fler geografiska delar av Mölnadal stad aktiveras vid möten och evenemang blir detta av ett stort värde för medborgaren och näringslivet.

Arrangörer har olika behov av insatser och stöd från stadens sida. En viktning bör göras inför beslut om varje enskilt möte och evenemang för att kunna avgöra stadens eventuella insats. Genom rätt bemötande och långsiktig planering kan Mölnadal stad bidra till att arrangörer av möten och evenemang ser staden som en självklar plats för genomförande.

Nyckelfrågor för Mölnadal stad som blir framgångsfaktorer till 2035:

- **Utveckling av värdskap för möten och evenemang**
Mölnadal stad ska verka för att utveckla egna eller stå värd för återkommande möten och evenemang. Initiativet innebär en förståelse för att stora möten och evenemang stärker bilden av Mölnadal stad som besöksdestination.
- **Framtagning av viktningmodell**
Staden bör överväga att använda sig av en modell för att kunna vikta nya eller årligen återkommande evenemang och liknande händelser. En modell som ger en möjlighet att vikta värdet av att vilja konkurrera om större möten och evenemang.

Strategi 3 – Samverkansformer för hållbar destinationsutveckling

Mölnadal stad ska utveckla samverkansformer för hållbar destinationsutveckling mellan såväl stadens interna organisation som med näringsliv och akademi.

Nära samverkan mellan stad och näringsliv och konceptualiserad marknadsföring/kommunikation är nyckelfaktorer för att kunna bygga en attraktiv och framgångsrik destination. Mölnadal stad är bra på samverkan mellan såväl det privata, det offentliga och utbildningssektorn detta är en styrka i arbetet med att få högre tillväxt inom besöksnäringen.

För att det ska vara möjligt att bygga destinationen Mölnadal krävs ett nära kommunikativt samspel mellan förvaltningar, nämnder, bolagsstyrelser, näringsliv och utbildningssektorn samt en förståelse för hur besöksnäringen fungerar. Staden har en viktig roll i att initiera, samordna nätverk, leda och

ständigt tillföra ny kunskap tillsammans med olika aktörer. Detta bygger förtroende samt skapar effektivitet i beslutsvägarna.

När en långväga besökare ”reser till Göteborg” avses i regel ett besök inom Göteborgsregionen, där Mölndal har en betydande roll, men kan också omfatta ett större område. Det innebär att samverka för ömsesidig nytta mellan Göteborgsregionens medlemskommuner, Visit Sweden, Göteborg & Co och Turistrådet Västsverige även fortsättningsvis är väsentlig.

Nyckelfrågor för Mölndals stad som blir framgångsfaktorer till 2035:

- **Samsyn i besöksnärlingsfrågor**
Stadens förvaltningar, nämnder och bolagsstyrelser ska ta in besöksnärlingsperspektivet i relevanta planer och kommunikation i syfte att fördjupa samverkan inom staden.
- **Informationsspridning och samordning av besöksnärlingsnätverk**
Näringslivsenheten ska verka som en motor och sprida relevant information om pågående stadsutveckling, och förmedla kunskap om besöksnärlingsfrågor till dess intressenter. Enheten ska även arbeta för samverkan inom besöksnärlingen.
- **Upplev Mölndal**
Näringslivsenheten ska bygga en enhetlig och konceptualiserad kommunikation kring destinationen Mölndal i form av profilmärket ”Upplev Mölndal” med tillhörande visuell identitet. Detta innebär att profilmärket och den visuella identiteten kommer att användas i alla sammanhang där besöksnärlingsrelaterat innehåll kommuniceras. Exempel på detta är Mölndals besöksnärlings gemensamma webbsida under vastsverige.com, sociala medier och trycksaker.

Strategi 4 – Stadsplanering

Mölndals stad ska i stadsplaneringen beakta besöksnärlingens behov.

När Mölndals stad planeras för framtiden är det väsentligt att hänsyn tas till besöksnärlingen i ett tidigt skede samt att besökarens perspektiv beaktas.

Den framtida staden som håller på att byggas betyder att fler människor kommer att bo och arbeta i staden. Det innebär ett större underlag för och utbud av shopping, boenden, restauranger, kulturutbud och nöjen. De nya stadsdelar som planeras kommer att skapa attraktiva miljöer för både Mölndalsbon och besökaren och bidrar på så sätt till destinationens utveckling. Mellan det gamla och det nya skapas spännande kreativa miljöer som behöver behandlas med varsamhet.

I planeringen av den framtida staden är det av stor betydelse att i konkurrensen om mark ta hänsyn till behovet av nya boendeanläggningar, attraktioner och mötesplatser blandat med bostäder. De mötesplatser som finns i stadsrummet och i lämpliga naturområden ska vara flexibla och utformade så att de enkelt kan anpassas till olika behov. Det innebär att staden i ordinarie planering och investering beaktar besöksnärlingens behov, exempelvis genom att presumtiva evenemangsplatser förses med fasta installationer av el och vatten när andra planerade arbeten genomförs.

En av Mölndals stads möjligheter är att det centralt i staden finns öppna platser som kan användas som mötesplatser för rekreation, aktiviteter och evenemang. Om Mölndals stad lyckas behålla och utveckla trivsamma och trygga mötesplatser i stadsrummet är det ett effektivt medel i konkurrensen med andra städer när det gäller värdskap för nya eller återkommande event/evenemang.

Utvecklingen av stadsrummet som evenemangsplats måste ske med omsorg om de kringboende så att inte onödiga störningar uppstår. Stadsutveckling för besöksnäring innebär alltid en avvägning mellan olika intressen.

Nyckelfrågor för Mölndals stad som blir framgångsfaktorer till 2035:

- **Stadsutveckling med hänsyn till event/evenemang**
Stadsutvecklingen bedrivs, så långt som möjligt, med hänsyn till behovet av öppna och flexibla ytor för evenemang samt besöksnäringens möjligheter att växa.
- **Utveckling av viktiga besöksmål**
Miljöer i staden utvecklas och förstärks som besöksmål. Gunnebo Slott och Trädgårdar, Mölndals stadsmuseum, Kvarnbyn med Mölndalsfallen, Källeredes köpstad, Forsåker, GoCo Health Innovation City, Mölndals Innerstad, Stadsparken, Åby Arenastad och Spinneriet/Lilla Spinneriet är typiska exempel.

Strategi 5 – Näringslivsklimat och tryggad kompetensförsörjning

Mölndals stad ska aktivt verka för ett gynnsamt näringslivsklimat och en tryggad kompetensförsörjning.

Företagen inom besöksnäringen utgör en viktig del av näringslivet i Mölndals stad. Ett expanderande näringsliv med växande företag genererar mer affärsresande och att fler människor flyttar in. Detta ökar efterfrågan på boendeanläggningar, restauranger, handel samt kultur- och nöjesupplevelser. Ett tillåtande näringslivsklimat som uppmuntrar innovationer och kreativitet skapar framgång för hela näringslivet i regionen. För besöksnäringen är ett gott näringslivsklimat gynnsamt och det finns all anledning att samverka med övrigt näringsliv för att åstadkomma en positiv utveckling. Destinationens attraktivitet och livskvalitet är viktiga argument i konkurrensen om arbetskraft för både offentliga och privata arbetsgivare.

Kompetensförsörjning är ett nyckelområde för besöksnäringen där staden har möjlighet att göra insatser i samverkan med myndigheter och näringsliv. Det kan handla om att anordna utbildningar och praktikplatser i nära dialog med besöksnäringen, vilket ofta leder till ett förstagångsjobb. Det kan också handla om matchning av arbetssökandes kvalifikationer med marknadens behov. Detta är en viktig del för bättre integration i samhället och kan leda till att fler klarar sig utan försörjningsstöd.

Om en destination är attraktiv att besöka hjälper det näringslivet att attrahera kompetens och talang.

Nyckelfrågor för Mölndals stad som blir framgångsfaktorer till 2035:

- **Gynnsamt näringslivsklimat**
Staden ska verka för ett tillåtande näringslivsklimat som uppmuntrar innovationer och kreativitet vilket bidrar till hela näringslivets utveckling.
- **Sysselsättning inom besöksnäringen**
Staden ska verka för att anordna utbildningar och praktikplatser i nära dialog med besöksnäringen, vilket ofta leder till ett förstagångsjobb. Exempel Campus Mölndals lärlingsutbildning i samarbete med hotell.

Bilaga 1

Hållbarhet inom besöksnäringen – omvärldsanalys

Hållbar destinationsutveckling bidrar till social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Mölndals stads samlade arbete med hållbarhets- och miljöfrågor är vägvisande i arbetet med destinationsutvecklingen. Genom att tidigt i idé-, utvecklings- och planeringsprocesser beakta hållbarhetsaspekterna ökar möjligheterna att både bidra till en hållbar utveckling och skapa konkurrensfördelar mot andra destinationer. Besöksnäringen står inför samma hållbarhetsutmaningar som samhället i stort – såväl internationellt som nationellt, regionalt och lokalt. Klimat, integration, sysselsättning, bevarande av levande och rika sjöar och naturmiljöer är utmaningar som i allra högsta grad ligger i besöksnäringens intresse att hantera och lösa – de är grundförutsättningar för näringen.

Sveriges nationella målsättning syftar till att lämna fossilberoendet och bidra till den internationella överenskommelsen (Parisavtalet 2015) att hålla den globala uppvärmningen till klart under två grader. Idag beräknas turismen stå för ca fem procent av de globala koldioxidutsläppen. På lokal nivå kan förutsättningar för att effektivt nyttja förnyelsebara energikällor för både näringsidkare, arrangörer och besökaren skapas.

Den globala utmaningen för besöksnäringen, är transporterna där flyget utgör den största utmaningen.

Enligt Europaparlamentet beräknas det internationella flygets växthusgasutsläpp vara 70 % högre 2020 än 2005. Och enligt International Civil Aviation Organization (ICAO) prognos kan de öka ytterligare med 300-700 % fram till 2050.

Flygplanstillverkare, flygbolag, flygplatser, internationellt och nationellt, arbetar alla för att bidra till minskade CO₂-utsläpp och utveckling av förnybara flygbränslen.

Västra Götalandsregionen arbetar för att erbjuda ett hållbart och fungerande lokalt och regionalt transportsystem till flygplatsen samt till besöksmål inom destinationen. Tåg är i dagsläget det enda hållbara alternativet för längre persontransporter, men även privat elbilkörning och långfärdsbussar är klimatsmarta transporter.

Biologisk mångfald och ekosystemtjänster kopplat till besöksnäringen handlar bland annat om rekreationsvärden, livsmedelsförsörjning och möjlighet att erbjuda lokalt producerad mat och dryck. Naturen och vad naturen ger samt kombinationen stad och natur är betydelsefulla delar att utveckla för destinationens attraktivitet. Att besöksnäringens perspektiv inkluderats i stadens olika planer och program ger goda förutsättningar för att utveckla naturturismen på ett positivt sätt. Även om turism har en hög grad av tjänste- och upplevelsekonsumtion kan avfallsmängder och nedskräpning förväntas öka. Förutom estetiska och trygghetsaspekter i stadsmiljön så påverkar nedskräpning även havets hälsa.

En tydlig och enhetlig avfalls- och skräphantering i staden, kopplad till ”Göteborgsregionens Avfallsplan 2020”, samt utveckling av cirkulära modeller och system kan vara möjligheter att förebygga och hantera ökade volymer på.

Med fler evenemang, upplevelser och mötesplatser på fler ställen i staden finns också ökad risk för ohälsosamt buller. Såväl stadsplanering som planeringen av enskilda evenemang minskar riskerna.

Utifrån det sociala hållbarhetsperspektivet är möjligheten att vara och uppfattas som en trygg och säker destination av yttersta vikt både för Mölndalsbon och för den som står inför att välja Mölndals stad som resmål. Stadens utbildnings- och kompetensförsörjningsinsatser riktade mot branschens bristyrken kan bidra till att minska utanförskapet och därmed till en mer jämlik och tillitsfull stad.

Besöksnäringen skapar möten mellan människor från olika kulturer, städer, länder och ger positiva effekter för social och kulturell förståelse.

Besöksnäringen bidrar till ekonomisk hållbarhet genom stärkt arbetsmarknad och sysselsättning samt integration. Konferenser, mässor, näringsliv, affärer bidrar i sig till ekonomisk hållbarhet, dvs. utveckling av kunskap som utvecklar branscher som gör att verksamheterna lever vidare. Näringen bidrar även till att Mölndal sätts på kartan och drar till sig nya investeringar, arbetstillfällen och företagande. Staden kan välja att strategiskt stödja vissa evenemang, när det gäller allt från transporter till tillgänglighet, för att bidra till bilden av en stad som arbetar aktivt för hållbar utveckling.

Flera populära städer i Europa har fått problem med för många turister. Göteborgsregionen har stor möjlighet att ta emot betydligt fler besökare än idag, men tillväxten måste ske hållbart och får inte komma i konflikt med oss som lever och verkar här. Att värdera vilka intressen som ska väga tyngst för att nå det långsiktiga målet om hållbar utveckling är en svår uppgift.

Besöksnäringstrategin dockar an till de ”Globala målen för hållbar utveckling 2030” genom punkterna fyra, åtta, nio och tio.

En destination som inte är hållbar har på sikt ingen framtid!